

[Holmberg.]

ikke noget at indvende. Der står, at ved vejbestyrelsen forstås den kommunale myndighed, under hvis administration vejen hører.

Men så kommer vi til §§ 7 og 9, og hertil har jeg bemærkninger. Efter bestemmelserne i disse paragraffer skal spørgsmålet om, hvilke veje der skal henregnes til hovedlandeveje og landeveje af 1. og 2. klasse, og senere ændringer i denne klassificering og ændringer i vejbestyrelsesforholdene afgøres endeligt af ministeren for offentlige arbejder, der dog forinden skal forhandle med vedkommende kommunale myndigheder og iøvrigt også indhente erklæring fra vejnævnet. Efter vejlovsudvalgets udkast og efter vejlovsforslaget af 1942 skulle disse spørgsmål, hvis ministeren og de kommunale myndigheder ikke var enige, afgøres endeligt af vejnævnet. Som begrundelse for, at den endelige afgørelse af disse spørgsmål nu er flyttet fra vejnævnet til ministeren, anføres det i bemærkningerne, at dette må anses for en nødvendig følge af det i forslag til lov om tilskud til offentlige veje fastlagte refusionssystem med særlige refusions-satser for hovedlandeveje og landeveje. Denne argumentation kan jeg ikke uden videre godtage. Det er ganske vist rigtigt, at refusionssatserne til amtskommunerne og dermed til hovedveje og landeveje er fastsat højere end refusionssatserne til sognekommunerne; men det er ikke noget nyt, det har altid været et anerkendt princip, at der er større refusion til hoved- og landeveje, altså til amtskommunerne, end til bivejene, d. v. s. til sognekommunerne. En sådan fordeling har altid tidligere været praktiseret, og at dette refusionsprincip nu lovfæstes, kan ikke være noget argument for at tillægge ministeren øgede beføjelser. Spørgsmålet om klassificering af vejene har overordentlig stor økonomisk betydning for sognekommunerne, og man må derfor lægge megen vægt på, at den endelige afgørelse af dette spørgsmål, som oprindeligt påtænkt, henlægges til vejnævnet, således at kommunerne får den afgørende indflydelse.

I § 13, stk. 2, er det foreslået, at vejnævnet, når det ved en bivejs optagelse som landevej af 3. klasse skal fastsætte de økonomiske vilkår for overgangen, tillige skal træffe

bestemmelse om, i hvilken udstrækning sognekommunen skal refundere amtskommunens egenudgift ved vejens fremtidige vedligeholdelse. Der er ingen tvivl om, at det er en sag, vi må drøfte i et udvalg. Umiddelbart forekommer det mig, at når først vejene er gjort i stand af sognekommunerne og afleveret til amterne, må disse fremtidig tage de vedligeholdelsesudgifter, der er; men det er naturligvis også et spørgsmål, som vi kan drøfte i det udvalg, der bliver nedsat.

Bestemmelsen i § 17, stk. 7, fandtes ikke i vejlovsudvalgets udkast. Den giver amtsrådet hjemmel til at overvælte anlægsudgifter vedrørende fortove langs hoved- og landeveje på grundejerne i overensstemmelse med reglerne i den lokale vejvedtægt om grundejerbidrag til istandsættelse af overtagne eller nye veje. Findes der ikke vejvedtægt for området, kan amtsrådet i stedet for pålægge sognekommunen at betale. Denne bestemmelse er en udvidelse af amtsrådets myndighed, og det kan diskuteres, om den er rigtig, men da sognekommunen jo kan frigøre sig for de økonomiske forpligtelser ved at oprette en vejvedtægt, er der vist ikke anledning til at gøre særlige bemærkninger i første omgang.

I § 18, stk. 5, hedder det, at ministeren for offentlige arbejder efter indstilling fra vedkommende amtsråd og med vejnævnets tilslutning kan pålægge en kommunalbestyrelse at udføre anlægsarbejder, herunder anlæg af nye biveje, forsåvidt det skønnes påtrængende nødvendigt. Dette er en meget vidtgående bestemmelse. Såvel De samvirkende Sognerådsforeninger som foreningen „Bymæssige kommuner“ har skriftligt overfor ministeriet for offentlige arbejder udtalt, at de ikke kan tiltræde bestemmelsen. Bestemmelsen er på to punkter en udvidelse af de gældende regler. For det første sker der et brud på det princip, at amtsrådene er øverste myndighed med hensyn til sognekommunale veje. Dette begrundes med, at der til nævnte anlægsarbejder skal ydes vejfondstilskud; derfor må det være ministeren og ikke amtsrådet, der har pålægsbeføjelse. For det andet er det en nydannelse, at der kan gives sognekommunerne pålæg om udførelse af anlægsarbejder. Der har hidtil kun for amtsrådet været hjemmel til at pålægge vedligeholdelse,